

Verslag Raad van Toezicht Stichting VU 2023

Inleiding

De Raad van Toezicht Stichting VU houdt toezicht op het College van Bestuur van de Vrije Universiteit Amsterdam (VU). Met dit verslag legt de Raad van Toezicht verantwoording af over het uitgeoefende toezicht in 2023.

Het afgelopen jaar was zowel voor de VU als voor de maatschappij in brede zin een uitdagende periode. Zo is er een voorzitterswissel geweest in het najaar, kreeg het veranderprogramma VUture duidelijk vorm en werd de noodzaak van een bijsturingsoperatie duidelijk. Hoewel dergelijke zaken fundamenteel zijn voor de VU, lijkt het soortelijk gewicht hiervan klein in het licht van de aanhoudende oorlogen in Oekraïne en Gaza. De Raad van Toezicht heeft bewondering voor de manier waarop de VU-gemeenschap zich onvermoeibaar heeft ingezet in het streven om een veilige plek voor iedereen te zijn en daarbij in staat is gebleken doortastend vast te houden aan de ingeslagen koers.

De Raad van Toezicht is steeds zo samengesteld, dat de leden ervan ten opzichte van elkaar en ten opzichte van het College van Bestuur onafhankelijk en kritisch kunnen opereren. De samenstelling van de Raad van Toezicht heeft in 2023 een wijziging ondergaan: het lid prof. dr. A.C.J. (Aafke) Hulk nam op 31 december 2022 afscheid als lid van de Raad van Toezicht op voordracht van de medezeggenschap. Zij werd opgevolgd door prof. mr. dr. J.E. (Janne) Nijman, met ingang van 1 januari 2023.

Overleg Raad van Toezicht en College van Bestuur

De Raad van Toezicht is in 2023 6 keer in vergadering bijeengekomen (zie bijlage V). De Raad van Toezicht heeft in algemene zin toezicht gehouden op de ontwikkeling van onderwijs, onderzoek en valorisatie aan de VU en de financiële huishouding en bedrijfsvoering van de VU. De Raad van Toezicht verleende goedkeuring aan de continuïteitsparagraaf, het jaarverslag en de jaarrekening van de Stichting VU 2022, alsmede aan het jaarplan 2024 en de begroting 2024.

Veranderprogramma VUture

In de vergaderingen van de Raad van Toezicht kwam de voortgang van het veranderprogramma VUture terugkerend aan bod, in het bijzonder het doorlopen van de analyse- en ontwerpfase die een hoofdontwerp met 9 uitdagingen en 20 oplossingsrichtingen opleverde. Daarnaast zijn tijdens de gezamenlijke retraite van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur in juni de uitdagingen en kansen van het veranderprogramma verdiepend besproken, evenals de verschillende mogelijkheden voor het verder vormgeven en prioriteren van de oplossingsrichtingen.

Bijsturingsoperatie

De Raad van Toezicht sprak uitgebreid met het College van Bestuur over de totstandkoming van het financieel meerjarenperspectief VU 2024-2027 en de bijsturingsopgave om de impact op te vangen van stabiliserende studentenaantallen, hogere energiekosten, inflatie en de referentieraming. De

Raad van Toezicht heeft zich gericht op de verschillende aandachtspunten binnen budgettaakstellingen en het College van Bestuur gestimuleerd om het opgebouwde momentum te behouden.

Fossil Fuel Industry-Beleid

Met de Raad van Toezicht besprak het College van Bestuur de afwegingen die ten grondslag lagen aan het besluit om nieuwe samenwerkingen met fossiele bedrijven alleen nog aan te gaan als zij zich op korte termijn aantoonbaar committeren aan de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs. De Raad van Toezicht onderstreepte daarbij het belang van het aangaan van een actieve en open dialoog, vanuit de maatschappelijke verantwoordelijkheid die de VU heeft. In alle besprekingen met het College van Bestuur hebben de toezichthouders oog voor een bredere context van maatschappelijke en (geo)politieke ontwikkelingen. Het maatschappelijk debat rondom samenwerkingen met fossiele industrie, en de bediscussieerde positionering van universiteiten daarin, is daar in 2023 één van de voorbeelden van.

Verkenning integratie faculteiten

De Raad van Toezicht is met regelmaat geïnformeerd over de achtergrond en overwegingen bij het traject dat het College van Bestuur in de zomer van 2023 inzette om de samenwerking van de faculteiten FRT, FWG en FSW te verkennen.

Contacten met de instelling

Leden van de Raad van Toezicht namen in 2023 deel aan de strategische conferenties; sessies georganiseerd rondom de implementatie van de Strategie 2020-2025.

Op 2 februari sprak de Raad van Toezicht met de directeurs van de diensten en op 7 november sprak de Raad met de decanen. De Raad van Toezicht hecht er in deze overleggen aan ervaringen uit te wisselen en te horen hoe het de faculteiten en diensten vergaat en te vernemen welke aandachtspunten zij aan de Raad van Toezicht willen meegeven.

Delegaties vanuit de Raad van Toezicht en de Gezamenlijke Vergadering (GV), bestaande uit de Universitaire Studentenraad (USR) en Ondernemingsraad (OR), hebben op 22 juni en op 7 november informeel met elkaar gesproken over actuele onderwerpen binnen de VU. Daarbij werd uitgebreid ingegaan op thema's en onderwerpen zoals veranderprogramma VUture, de verwachte wetgeving inzake de instroom van internationale studenten, de (impact van de) situatie in Israël en de bezette Palestijnse gebieden, en de financiële bijsturingsoperatie. Daarnaast is er intensief contact geweest met de medezeggenschap in het kader van de benoemingsprocedure van de nieuwe collegevoorzitter. Een vertegenwoordiger van de USR en een vertegenwoordiger van de OR maakten deel uit van de sollicitatiecommissie. In 2023 is eveneens een adviesvraag inzake de herbenoeming van het lid van het College van Bestuur bij de GV neergelegd. Tenslotte woonden leden van de Raad van Toezicht woonden in 2023 de zogenaamde 'artikel 24'-overleggen van de GV bij.

Tijdens een Permanente Educatie (PE) sessie blikte de Raad van Toezicht aan de hand van een verdieping op duurzaamheidsverslaggeving en ES-rapportage samen met het College van Bestuur vooruit op de stappen die de VU wil maken binnen een duurzaamheidstransitie in brede zin.

Leden van de Raad van Toezicht namen in 2023 deel aan vergaderingen van verschillende interne VU-brede overleggen. Een aantal leden van de Raad van Toezicht was ook aanwezig bij de vergaderingen van de Ledenraad van de VUvereniging. Daarnaast hebben leden van de Raad van Toezicht individuele gesprekken gevoerd met personen binnen de instelling, en zijn zij aanwezig op belangrijke momenten voor de instelling, zoals bij de Opening Academisch Jaar, de Dies Natalis, de Martin Luther King Lezing en de Abraham Kuyper Lezing.

De voorzitter van de Raad van Toezicht woonde in 2023 de twee vergaderingen bij van de voorzitters van de Raden van Toezicht van de Nederlandse universiteiten.

Commissies van de Raad van Toezicht

De verschillende commissies van de Raad van Toezicht hebben een adviserende functie aan de Raad van Toezicht. Via de geagendeerde commissieverslagen komen de commissiebesprekingen terug in de vergadering van de Raad van Toezicht.

Audit- en Huisvestingscommissie

De Audit- en Huisvestingscommissie is in 2023 vier keer in vergadering bijeengekomen en adviseert de Raad van Toezicht over de gezondheid en doelmatigheid van de financiële huishouding van de VU. De financiële bijsturingsoperatie die het CvB is aangegaan was daarbij in 2023 een belangrijk onderwerp van gesprek.

De Audit- en Huisvestingscommissie heeft de begroting over 2024 beoordeeld vanuit het oogpunt van de financiële gezondheid van de VU op korte en lange termijn en rechtmatige verwerving, en doelmatige en rechtmatige besteding van publieke middelen. In de besprekingen van de tussentijdse financiële rapportages en de jaarrekening 2022 heeft de commissie onder meer de aandacht gevestigd op het (verder) verbeteren van de leesbaarheid en toegankelijkheid van rapportages en prognoses. Op 30 mei 2023 vond een korte private sessie tussen de Audit- en Huisvestingscommissie en de externe onafhankelijke accountant plaats.

De Audit- en Huisvestingscommissie nodigt tweemaal per jaar de directeur IT uit voor een verdiepende bespreking van IT-beheersing. Daarbij kwamen onder andere zaken rondom de (digitale) werkplek en (verdere) verbetering van processen en systemen aan bod, maar werd ook gesproken over de voortgang van de gewenste optimalisatie van de structuur van dienstverlening aan eenheden binnen de VU. Via de Audit- en Huisvestingscommissie wordt de Raad van Toezicht elk kwartaal voorzien van een update met betrekking tot compliance met de AVG, de implementatie van privacymaatregelen en informatiebeveiliging aan de VU.

De directeur FCO is tweemaal per jaar in de commissievergadering te gast voor een gesprek over campusontwikkeling en de scenario's voor het bereiken van een energietransitie voor 2035. In 2023 stond in het bijzonder de aanstaande oplevering van het nieuwe Onderzoekgebouw VU centraal, evenals de herinrichting van het campusplein. Op advies van de Audit- en Huisvestingscommissie keurde de Raad van Toezicht in 2023 de CvB-besluitvorming inzake vaststelling van het lange Termijn Huisvestingsplan VU en het geactualiseerde Masterplan VU Campus goed, alsmede een tweetal door het College van Bestuur voorgenomen investeringsbesluiten met betrekking tot de sloop van het W&N-gebouw.

Kwaliteitscommissie

De Kwaliteitscommissie is in 2023 vier keer in vergadering bijeengekomen en richt zich in haar advisering aan de Raad van Toezicht op (de kwaliteit van) onderwijs, onderzoek en valorisatie. In de Kwaliteitscommissie is aandacht voor onderwerpen als kwaliteitszorg, diversiteit en inclusie in onderwijs, innovatie in onderzoek en onderwijs, de totstandkoming van de onderzoeksstrategie, het hooglerarenbeleid, sociale veiligheid, Erkennen en Waarderen en relevante casus ten aanzien van wetenschappelijke integriteit. De Kwaliteitscommissie had in 2023 daarbij ook oog voor een bredere context van politieke ontwikkelingen in het bijzonder de impact van het wetsvoorstel Internationalisering in Balans.

De monitoring en uitvoering van het Kwaliteitsplan keert in elke vergadering van de Kwaliteitscommissie terug. In 2023 heeft de Kwaliteitscommissie met name de kansen voor een interdisciplinaire aanpak en meer integrale samenwerking besproken, alsmede het monitoren van de beoogde uitputting van de studievoorschotmiddelen.

Kennisveiligheid is een vast agendapunt in de vergaderingen van de Kwaliteitscommissie. Met de rector besprak de Kwaliteitscommissie in 2023 de implementatie van het VU Kader Kennisveiligheid, de mogelijke uitdagingen die de VU Adviesgroep Kennisveiligheid ziet in de advisering, en de mate waarin het bewustzijn met betrekking tot kennisveiligheid binnen de organisatie verder vergroot wordt.

Met regelmaat heeft de rector de Kwaliteitscommissie in 2023 geïnformeerd over interventies om de transparantie rondom nevenfuncties van hoogleraren te bevorderen, en het stimuleren van bewustwording van de noodzaak de registratie van nevenfuncties op orde te hebben en te houden. De Kwaliteitscommissie heeft daarbij het belang van expliciete aandacht voor kwaliteit in het registreren van nevenwerkzaamheden onderstreept.

Remuneratiecommissie

De Remuneratiecommissie adviseert de Raad van Toezicht over zaken gerelateerd aan de werkgeversrol van de Raad, zoals het aanvaarden van nevenfuncties en WNT-zaken. De commissie voerde ook in 2023 namens de Raad van Toezicht met iedere bestuurder een jaargesprek waarin zowel werd teruggeblikt als vooruitgekeken. In 2023 vroegen de herbenoeming van Marcel Nollen als

lid van het College van Bestuur, en de wervingsprocedure voor een nieuwe collegevoorzitter in het bijzonder de aandacht van de Remuneratiecommissie.

In 2023 vond de werving en selectie van de nieuwe collegevoorzitter plaats in verband met het vertrek van Mirjam van Praag met ingang van 5 september 2023. De Remuneratiecommissie bereidde de wervingsprocedure en het profiel voor en selecteerde een searchbureau voor de ondersteuning van de wervingsprocedure. Na de benoeming van Margrethe Jonkman bereidde de Remuneratiecommissie de communicatie over de benoeming en het inwerkprogramma voor. Daarnaast adviseerde de commissie de Raad van Toezicht over het voorstel van het College van Bestuur voor de invulling van de interimperiode, de benoeming van Jeroen Geurts tot collegevoorzitter a.i. en de tijdelijke nieuwe portefeuilleverdeling van het College van Bestuur tot het moment dat de nieuwe voorzitter aantrad. Met de vertrekkend collegevoorzitter is een exitgesprek gevoerd.

In dezelfde periode liep ook de procedure voor herbenoeming van Marcel Nollen voor een tweede termijn als lid van het College van Bestuur per 1 oktober 2023. Voor deze herbenoeming verzorgde een extern bureau onder begeleiding van de Remuneratiecommissie begin 2023 het 360 graden-feedback-traject. Daarnaast voerde de commissie namens de Raad het gesprek met Marcel Nollen over wederzijdse wensen voor de invulling van een tweede termijn.

Functioneren Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht evalueert doorgaans ieder jaar zijn eigen functioneren aan de hand van de in het Algemeen Reglement vastgelegde criteria. Op 2 februari 2023 heeft de Raad van Toezicht in het kader van zelfevaluatie de uitkomsten van een 360-graden-feedback-traject onder begeleiding van een extern bureau besproken. Daarbij kwamen onder meer het eigen functioneren, de relatie met het College van Bestuur en de betrokkenheid van de Raad van Toezicht bij de VU-organisatie aan de orde.

De Raad van Toezicht handelt in overeenstemming met de Code Goed Bestuur Universiteiten. Het principe van onafhankelijkheid is naar het oordeel van de Raad bij de uitoefening van zijn taken in het verslagjaar geëerbiedigd.

Tot slot

De Raad van Toezicht dankt de bestuurders en allen binnen de instelling voor de inzet en prestaties van het afgelopen jaar en ziet ernaar uit als toezichthouder een bijdrage te leveren aan de verdere ontwikkeling van de VU in 2024.

14 februari 2024,

Raad van Toezicht Stichting VU

De heer drs. R. (Ron) Teerlink, voorzitter
Mevrouw drs. J.H.P.M. (Anne Marie) van der Wijst

Mevrouw prof. dr. A.W.M. (Andrea) Evers

De heer dr. T.B.P.M. (Tjark) Tjin-A-Tsoi

Mevrouw prof. mr. dr. J.E. (Janne) Nijman

Bijlage 1: Overzicht nevenfuncties leden College van Bestuur VU (status per 31.12.2023)

Naam	Nevenfuncties
Dr. Ir. M.J. (Margrethe) Jonkman (voorzitter vanaf 01.11.2023)	<i>Uit hoofde van de functie (als voorzitter van het College van Bestuur):</i> Bestuurslid VU Vereniging; Bestuurslid Biotech Booster; Lid Amsterdam Economic Board; Lid UNL-stuurgroep Strategie, Public Affairs and Governance (SSPG). <i>Op persoonlijke titel:</i> Voorzitter commissie FTO (Faciliteiten Toegepast Onderzoek) - Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. <i>Samenhangend met expertise (vanuit vakgebied als hoogleraar of expert):</i> Fellow Netherlands Academy of Engineering (NAE); Lid Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen (KHMW).
Prof. dr. J.G. (Jeroen) Geurts	<i>Uit hoofde van de functie (als lid van het College van Bestuur):</i> Voorzitter van het bestuur van stichting Bijzondere Leerstoelen VU; Voorzitter van het bestuur van stichting AUC Scholarship Fund; Voorzitter van de Stichting Bulthuis van Oosternieland Fonds; Lid UNL Stuurgroep Onderwijs en Onderzoek (SOO). <i>Op persoonlijke titel:</i> Lid Unesco Commissie Nederland; Directeur Brein in Beeld. <i>Samenhangend met expertise (vanuit vakgebied als hoogleraar of expert):</i> Hoogleraar Translationele Neurowetenschappen faculteit Geneeskunde VU; Lidmaatschap van het netwerk Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen (KHMW).

Dr. M.J.W.T. (Marcel) Nollen	<i>Uit hoofde van de functie (als lid van het College van Bestuur):</i> Lid adviesraad Stichting DUWO; Voorzitter Spinoza Centre for Neuroimaging; Lid Sarphati Amsterdam; Lid Informatiekamer OnderwijsLid UNL Stuurgroep Bedrijfsvoering en Financiën (SBF); Lid Ledenraad SURF*; Bestuurslid Stichting Zelfstandige Publieke Werkgever (ZPW)*; Lid bestuur Studielink*. <i>Op persoonlijke titel:</i> Secretaris Feyenoord Foundation; Penningmeester Raad van Toezicht stichting Amsterdam 750.
Prof. dr. C.M. (Mirjam) van Praag (voorzitter tot 04.09.2023)	Professor of Entrepreneurship, Department of Innovation and Organizational Economics, Copenhagen Business School; Professor of Entrepreneurship and Society, Vrije Universiteit Amsterdam; Lid Raad van Commissarissen De Nederlandsche Bank (en qq als onderdeel daarvan lid van De Bankraad); Lid Raad van Toezicht Anne Frank Stichting (AFS); Voorzitter Raad van Toezicht De Balie; Lid Bestuur American European Community Association

* vanuit UNL

De nevenfuncties van de bestuurders zijn goedgekeurd door de Raad van Toezicht. Goedkeuring wordt verleend, of afspraken worden gemaakt, op basis van een vastgesteld toetsingskader. Nevenfuncties die voortvloeien uit of samenhangen met de bestuursfunctie, worden niet opgenomen in dit overzicht.

Bijlage 2: Overzicht functies leden Raad van Toezicht Stichting VU (status per 31.12.2023)

Naam	Functie	Termijn	Eind termijn
De heer drs. R. Teerlink (1961)	Voorzitter Lid Remuneratiecommissie	2	01.07.2026
Mevrouw drs. J.H.P.M. van der Wijst (1968)	Voorzitter Audit- en Huisvestingscommissie	1	01.03.2025
Mevrouw prof. dr. A.W.M. Evers (1967)	Voorzitter Remuneratiecommissie Voorzitter Kwaliteitscommissie	1	01.06.2025
De heer dr. T.B.P.M. Tjin-A-Tsoi (1966)	Lid Audit- en Huisvestingscommissie	1	01.09.2025
Mevrouw prof. mr. dr. J.E. Nijman (1972)	Lid Kwaliteitscommissie Lid op voordracht van de medezeggenschap	1	01.01.2027

Overzicht nevenfuncties leden Raad van Toezicht Stichting VU (status per 31.12.2023)

Naam	(Neven)functies
drs. R. (Ron) Teerlink Linkedin	Lid Raad van Commissarissen Just Eat Takeaway.com N.V. Lid Raad van Commissarissen NS
drs. J.H.P.M. (Anne Marie) van der Wijst Linkedin	Eigenaar adviesbureau Lid Raad van Commissarissen HVC en voorzitter audit commissie Lid Raad van Commissarissen Nederlands Loodswezen Bestuurslid Stichting Zekerheden Reizigerstegoeden Translink
prof. dr. A.W.M. (Andrea) Evers Linkedin	Hoogleraar gezondheidspsychologie aan de Universiteit Leiden Hoogleraar Healthy Society Medical Delta verbonden aan de Universiteit Leiden, TU Delft en Erasmus Universiteit in Rotterdam Lid KNAW (Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen) Lid adviesorgaan KNAW - Sociaal Wetenschappelijke Raad Lid KHMW (Koninklijke Hollandse Maatschappij der Wetenschappen) President SIPS (Society for Interdisciplinary Placebo Studies) Bestuurslid Special Interest Group (SIG) Placebo and Pain IASP (International Association for the Studies of Pain) Voorzitter PGMP (Platform Gezondheids- en Medisch Psychologie) Lid wetenschappelijk adviescommissie – Corona Gedragsunit RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) Bestuurslid LVMP (Landelijke Vereniging voor Medische Psychologie) (tot 01.01.2024) Lid Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (vanaf 01.01.2024)

	Lid van de raad van advies ESDAP (European Society for Dermatology and Psychiatry) Lid Wetenschappelijke Advies Raad Diabetesfonds Lid Wetenschappelijke Advies Raad Nierstichting Lid Societal Impact Team ('Maatschappelijk Impact Team MIT') Covid and other pandemics Voor het volledige overzicht zie https://www.universiteitleiden.nl/en/staffmembers/andrea-evers#tab-5
dr. T.B.P.M. (Tjark) Tjin-A-Tsoi Linkedin	CEO en voorzitter van de Raad van Bestuur TNO Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Pensioenfonds voor Huisartsen (SPH) Commissaris bij PreWonen (woningcorporatie) Lid van de 'Raad van Nesteliers' (Raad van Advies) van de Koninklijke Marechaussee Lid van de Raad van Toezicht van de Nationale Opera & Ballet
prof. mr. dr. J.E. (Janne) Nijman Linkedin	Hoogleraar History and Theory of International Law aan de Universiteit van Amsterdam Hoogleraar Internationaal Recht aan het Geneva Graduate Institute of International and Developmental Studies Lid Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) Voorzitter Raad van Toezicht Stichting World Press Photo Lid Raad van Toezicht Pax for Peace Lid Internationale Jury UCLG Peace Prize Voorzitter International Law Association Study Group over 'The Role of Cities in International law' (samen met Prof dr Helmut Aust)

Bijlage 3: Overzicht formele vergaderingen Raad van Toezicht Stichting VU periode 01.01.2023 – 31.12.2023

Aantal vergaderingen	Aanwezige RvT-leden	% aanwezigheid afgerond
6 reguliere vergaderingen	R. Teerlink	100%
	J.H.P.M. van der Wijst	100%
	A.W.M. Evers	100%
	T.B.P.M. Tjin-A-Tsoi	83%
	J.E. Nijman	100%